EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 30.9.2025.
COM(2025) 557 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU, VIJEĆU, EUROPSKOM GOSPODARSKOM I SOCIJALNOM ODBORU I ODBORU REGIJA

Sažetak objedinjenog izvješća o provedbi Uredbe (EU) br. 649/2012 o izvozi i uvozu opasnih kemikalija za razdoblje 2020. – 2022.

{SWD(2025) 278 final}

Korištene pokrate

Agencija	Europska agencija za kemikalije (ECHA)
BPR	Uredba o biocidnim proizvodima
CLP	Uredba o razvrstavanju, označivanju i pakiranju
KN	Kombinirana nomenklatura
CUS	Carinska unija i statistika
DNA	Imenovano nacionalno tijelo
ECHA	Europska agencija za kemikalije
ePIC	Softverska aplikacija za provedbu Uredbe (EU) br. 649/2012
EU	Europska unija
FRA	Konačna regulatorna mjera
IT	Informacijska tehnologija
NEA	Nacionalno provedbeno tijelo
OECD	Organizacija za gospodarsku suradnju i razvoj
SL	Službeni list Europske unije
PIC	Prethodni informirani pristanak
POP	Postojana organska onečišćujuća tvar
PPPR	Uredba o sredstvima za zaštitu bilja
REACH	Uredba o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija
RIN	Referentni identifikacijski broj
SDS	Sigurnosno-tehnički list

1 UVOD

1.1 Uredba o prethodnom informiranom pristanku

Uredbom (EU) br. 649/2012[1] („Uredba o prethodnom informiranom pristanku”) provodi se Roterdamska konvencija o postupku prethodnog informiranog pristanka za određene opasne kemikalije i pesticide u međunarodnoj trgovini. Cilj je Uredbe promicati zajedničku odgovornost i suradnju u međunarodnom kretanju opasnih kemikalija te zaštititi zdravlje ljudi i okoliš od moguće štete olakšavanjem razmjene informacija o svojstvima opasnih kemikalija, osiguravanjem postupka donošenja odluka unutar EU-a o uvozu i izvozu takvih kemikalija te dostavljanjem odluka strankama Konvencije i drugim zemljama.

Uredba o prethodnom informiranom pristanku primjenjuje se na kemikalije navedene u Prilogu III. Roterdamskoj konvenciji i na industrijske kemikalije (za profesionalnu i potrošačku upotrebu) i pesticide (uključujući biocide) koji su zabranjeni ili strogo ograničeni zakonodavstvom EU-a zbog zdravstvenih razloga ili radi zaštite okoliša. Njome se nadilaze zahtjevi iz Konvencije jer se primjenjuje na izvoz u sve zemlje i jer se njome zahtijeva pristanak zemlje uvoznice za mnoge kemikalije povrh onih navedenih u Konvenciji. Osim toga, zahtjevi za izvoz primjenjuju se i na neke smjese koje sadržavaju navedene kemikalije.

Na temelju Uredbe o prethodnom informiranom pristanku izvoz podliježe različitim zahtjevima, ovisno o uvrštenju kemikalija na popis u Prilogu I.: kemikalije navedene u dijelu 1. Priloga I. podliježu dostavljanju obavijesti o izvozu zemlji uvoznici, a kemikalije navedene u dijelovima 2. i 3. Priloga I. podliježu obavijesti o izvozu i izričitom pristanku zemlje uvoznice, osim ako podliježu postupku prethodnog informiranog pristanka na temelju Konvencije i ako se izvoze u stranku koja je dala pozitivan odgovor za uvoz. Te se obveze primjenjuju i na smjese koje sadržavaju tvari navedene u Prilogu I. Uredbi u koncentracijama koje podliježu obvezama označivanja iz Uredbe (EZ) br. 1272/2008 2 o razvrstavanju, označivanju i pakiranju (CLP)[2] te na određene proizvode.

Uredbom o prethodnom informiranom pristanku uvodi se i obveza za Komisiju da obavijesti Tajništvo Konvencije o konačnoj regulatornoj mjeri (FRA) za kemikalije koje su u Uniji zabranjene ili strogo ograničene u jednoj kategoriji upotrebe iz Konvencije (industrijske kemikalije ili pesticidi) i koje su navedene u dijelu 2. te uredbe. Taj je postupak poznat kao obavijest o konačnoj regulatornoj mjeri i osnova je za uvrštavanje kemikalija u Prilog III. Konvenciji.

Za kemikalije navedene u dijelu 3. Priloga I. (koji odgovara Prilogu III. Konvenciji) Komisija u ime EU-a i na temelju ovlasti iz Uredbe o prethodnom informiranom pristanku sastavlja odluku o uvozu u kojoj navodi može li se i pod kojim uvjetima kemikalija uvesti u EU. Ta se odluka šalje Tajništvu Konvencije.

1.2 Postupak izvješćivanja

Člankom 22. Uredbe o prethodnom informiranom pristanku od Komisije se zahtijeva da svake tri godine izvješćuje o svojim aktivnostima u skladu s Uredbom i sastavi objedinjeno izvješće koje obuhvaća:

---

[1] Uredba (EU) br. 649/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o izvozu i uvozu opasnih kemikalija, SL L 201, 27.7.2012., str. 60., https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2012/649/oj.

[2] Uredba (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o razvrstavanju, označivanju i pakiranju tvari i smjesa, o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive 67/548/EEZ i Direktive 1999/45/EZ i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1907/2006, SL L 353, 31.12.2008., str. 1., https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2008/1272/oj.

- informacije koje su dostavile države članice u skladu s člankom 22. stavkom 1. o provedbi postupaka predviđenih Uredbom, uključujući carinsku kontrolu, povrede, sankcije i korektivne mjere,
- informacije koje je dostavila Agencija u skladu s člankom 22. stavkom 1. o provedbi postupaka iz Uredbe.

Ovaj treći postupak izvješćivanja obuhvaća razdoblje 2020. – 2022. Upitnik za izvješćivanje stavljen je na raspolaganje državama članicama na internetu 28. ožujka 2024., a rok za njegovo ispunjavanje bio je 10. svibnja 2024. Sva izvješća podnesena su do 28. lipnja 2024. Agencija je u listopadu 2023. objavila izvješće za razdoblje 2020. – 2022. o provedbi postupaka iz Uredbe o prethodnom informiranom pristanku[3].

Ovo je izvješće sažetak objedinjenog izvješća koje sadržava pregled provedbe Uredbe o prethodnom informiranom pristanku u razdoblju 2020. – 2022.

2 PROVEDBA UREDBE O PRETHODNOM INFORMIRANOM PRISTANKU

2.1 Komisija, Agencija i imenovana nacionalna tijela smatraju da je koordinacija njihovih aktivnosti za provedbu Uredbe o prethodnom informiranom pristanku i dalje djelotvorna.

Na nacionalnoj razini svaka država članica imenuje nacionalno tijelo (DNA) za izvršavanje upravnih funkcija predviđenih Uredbom o prethodnom informiranom pristanku. Kao i u prethodnom razdoblju izvješćivanja, države članice smatrale su da je koordinacija između imenovanih nacionalnih tijela i Komisije te između imenovanih nacionalnih tijela i Agencije bila zadovoljavajuća.

Komisija je smatrala da je suradnja s imenovanim nacionalnim tijelima i Agencijom bila zadovoljavajuća, i u okviru redovitih razmjena informacija tijekom razdoblja izvješćivanja i u okviru rasprava na sastancima imenovanih nacionalnih tijela o prethodnom informiranom pristanku koji se održavaju dvaput godišnje.

Agencija je izvijestila da je nastavila dobru suradnju s imenovanim nacionalnim tijelima, da je koordinacija s Komisijom općenito bila zadovoljavajuća te da su se predvidljivost i planiranje rada poboljšali.

2.2 Nedostatak resursa ugrožava djelotvornu provedbu i ometa aktivnosti za poboljšanje i izvršenje.

Resursi koje su Komisija i ECHA namijenile za provedbu Uredbe o prethodnom informiranom pristanku ostali su na sličnoj razini kao u prethodnom razdoblju izvješćivanja.

Broj obavijesti o izvozu koje je obradila Agencija smanjio se u predmetnom razdoblju. Međutim, ukupno radno opterećenje tima Agencije koji obrađuje prethodne informirane pristanke ostalo je veliko zbog povećanja drugih zadaća obrade i povezanih zadaća, među ostalim zbog znatnog povećanja broja zahtjeva za tehničku/regulatornu potporu.

Zbog velikog broja podnesaka, koji se stalno povećava, Agencija je nastavila ulagati ljudske i financijske resurse u održavanje i poboljšanje sustava ePIC, što su često tražila imenovana nacionalna tijela, te za postupke i načine rada Agencije za provedbu Uredbe.

Imenovana nacionalna tijela za prethodni informirani pristanak izvijestila su da se razine resursa namijenjene za provedbu Uredbe o prethodnom informiranom pristanku kreću od 0,05 do 3,25

[3] ECHA (2023.) Izvješće o primjeni Uredbe o prethodnom informiranom pristanku (PIC). ECHA-23-R-11-EN, https://echa.europa.eu/documents/10162/18272234/report_pic_art_22_2023_en.pdf/4175e2cc-be0a-ffc4-8406-598abc3212a8.

ekvivalenta punog radnog vremena. Broj država članica koje su izvijestile da njihova nacionalna provedbena tijela imaju dovoljno resursa za ispunjavanje svojih obveza na temelju Uredbe smanjio se s 15 u prethodnom razdoblju izvješćivanja i 18 u prvom razdoblju izvješćivanja na 12. Slično tome, deset država članica, u usporedbi s osam u prethodnom razdoblju izvješćivanja i sedam u prvom razdoblju izvješćivanja, navelo je da nemaju dostatne resurse.

3 AŽURIRANJE PRILOGA I. I V. UREDBI O PRETHODNOM INFORMIRANOM PRISTANKU

3.1 Ažuriranja Priloga I.

Člankom 23. od Komisije se zahtijeva da barem jedanput godišnje preispita popis kemikalija u Prilogu I. na temelju promjena u pravu EU-a, uglavnom u Uredbi REACH[4], Uredbi o biocidnim proizvodima [5] i Uredbi o sredstvima za zaštitu bilja[6], te na temelju Konvencije. Prilozi Uredbi o prethodnom informiranom pristanku mijenjaju se delegiranim aktima koje donosi Komisija.

U razdoblju izvješćivanja 48 tvari dodano je u Prilog I., od čega su 44 tvari uvrštene u dijelove 1. i 2. tog priloga. Od tih tvari 35 ih je uvršteno jer su zabranjene na temelju Uredbe o sredstvima za zaštitu bilja, jedna tvar je uvrštena jer za nju nije odobrena uporaba u biocidnim proizvodima na temelju Uredbe o biocidnim proizvodima, šest ih je uvršteno zbog ograničenja na temelju Uredbe REACH (tri za javnu uporabu, tri za profesionalnu uporabu) i dvije su uvrštene zbog ograničenja na temelju Uredbe o postojanim organskim onečišćujućim tvarima. Četiri tvari dodane su u dio 3. Priloga I. nakon njihova uvrštavanja u Prilog III. Konvenciji. Osim toga, ažurirane su oznake kombinirane nomenklature EU-a navedene u Prilogu I. Uredbi o prethodnom informiranom pristanku.

U skladu s člankom 11. Uredbe Komisija mora pismenim putem obavijestiti Tajništvo Konvencije o kemikalijama navedenima u dijelu 2. Priloga I. koje ispunjavaju uvjete za obavješćivanje u skladu s postupkom prethodnog informiranog pristanka. Tijekom razdoblja izvješćivanja Tajništvu je dostavljena 31 obavijest o konačnoj regulatornoj mjeri.

3.2 Ažuriranja Priloga V.

Uvrštenje tvari u Prilog I. Uredbi o postojanim organskim onečišćujućim tvarima[7] dovodi do izmjene dijela 1. Priloga V. Uredbi o prethodnom informiranom pristanku (kemikalije koje podliježu zabrani izvoza). U razdoblju izvješćivanja u dio 1. Priloga V. dodano je pet tvari.

U dijelu 2. Priloga V. Uredbi o prethodnom informiranom pristanku navode se kemikalije koje podliježu zabrani izvoza, a koje nisu postojane organske onečišćujuće tvari. U razdoblju izvješćivanja u dio 2. dodani su određene smjese koje sadržavaju živu ili živine spojeve i određeni proizvodi kojima je dodana živa.

---

[4] Uredba (EZ) br. 1907/2006 o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH), https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj/eng?eliuri=eli%3Areg%3A2006%3A1907%3Aoj&locale=hr.

[5] Uredba (EU) br. 528/2012 o stavljanju na raspolaganje na tržištu i uporabi biocidnih proizvoda, http://data.europa.eu/eli/reg/2012/528/oj.

[6] Uredba (EZ) br. 1107/2009 o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja, http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1107/oj.

[7] Uredba (EU) 2019/1021 o postojanim organskim onečišćujućim tvarima, SL L 169, 25.6.2019., str. 45., http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1021/oj.

4 PRIMJENA UREDBE O PRETHODNOM INFORMIRANOM PRISTANKU

4.1 Imenovana nacionalna tijela i Agencija nastavili su poboljšavati aktivnosti za pružanje informacija i potpore izvoznicima i uvoznicima, čime se povećava usklađenost.

Dvadeset i četiri države članice izvijestile su da su provele aktivnosti za jačanje svijesti i informiranje, prvenstveno pružanjem informacija na internetu. Gotovo sve države članice koje su provele takve mjere smatrale su da je to dovelo do bolje usklađenosti izvoznika i uvoznika.

Agencija je nastavila pružati informacije i potporu izvoznicima i uvoznicima putem svojih internetskih stranica, tjednih e-novosti, biltena, društvenih mreža, internog slanja poruka putem sustava ePIC i službe za podršku korisnicima. Poboljšala je i upotrebljivost stranica sustava ePIC[8].

Druge aktivnosti Agencije uključivale su informativne kampanje za izvoznike, održavanje raznih informativnih događanja i objavljivanje smjernica o povlačenju Ujedinjene Kraljevine iz EU-a i o Protokolu o Sjevernoj Irskoj kako bi se poduzeća informiralo o njihovim obvezama na temelju Uredbe o prethodnom informiranom pristanku nakon Brexita[9].

4.2 Broj obavijesti o izvozu koje obrađuju imenovana nacionalna tijela i ECHA se je stabilizirao, a broj obavijesti koje obrađuju države članice i dalje se znatno razlikuje.

Obavijesti o izvozu su alat putem kojeg zemlje razmjenjuju informacije o zabranjenim ili strogo ograničenim kemikalijama. Izvoznici sa sjedištem u EU-u koji namjeravaju izvoziti kemikaliju navedenu u dijelu 1. Priloga I. Uredbi moraju dostaviti obavijest o izvozu svojem imenovanom nacionalnom tijelu. Nakon što je imenovano nacionalno tijelo provjeri i prihvati, obavijest se prosljeđuje Agenciji, koja je provjerava i šalje imenovanom nacionalnom tijelu zemlje uvoznice. Ako ne primi potvrdu o primitku, Agencija ponovno šalje obavijest.

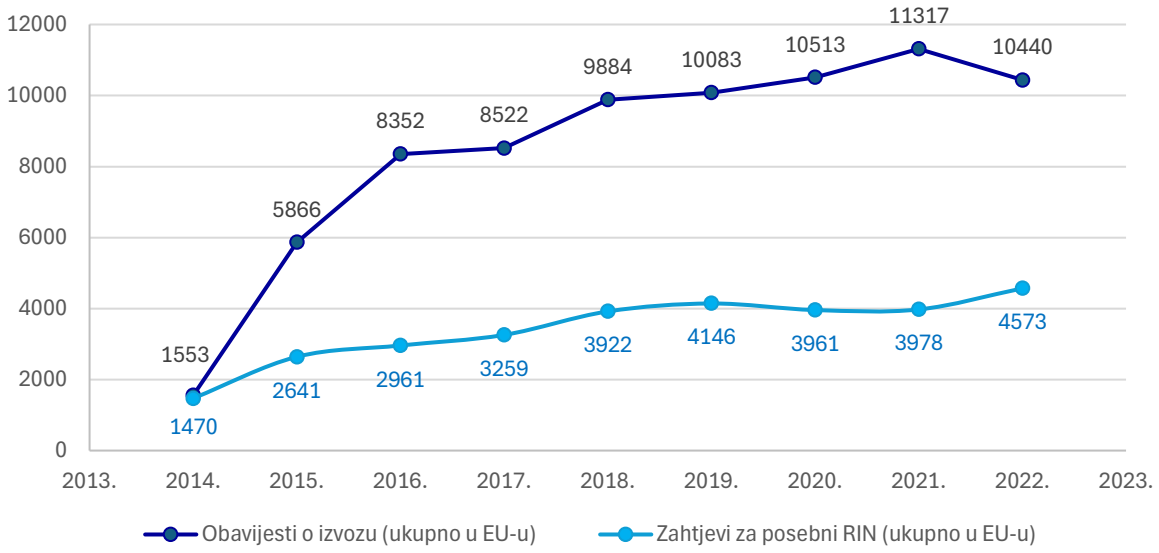
Cijeli postupak provodi se putem sustava ePIC, a izvoznici moraju upotrebljavati predviđeni obrazac obavijesti. Za određene izvoze koji su izuzeti iz Uredbe ili obveze dostavljanja obavijesti o izvozu, izvoznici su dužni od svojeg imenovanog nacionalnog tijela zatražiti poseban RIN i koristiti ga u carinskoj deklaraciji kako bi olakšali carinjenje.

Broj obavijesti o izvozu i zahtjeva za posebni RIN stalno se povećavao od 2014. do 2019., ali se, prema pokazateljima, stabilizirao u predmetnom razdoblju izvješćivanja (slika 1).

[8] https://echa.europa.eu/hr/support/dossier-submission-tools/epic.

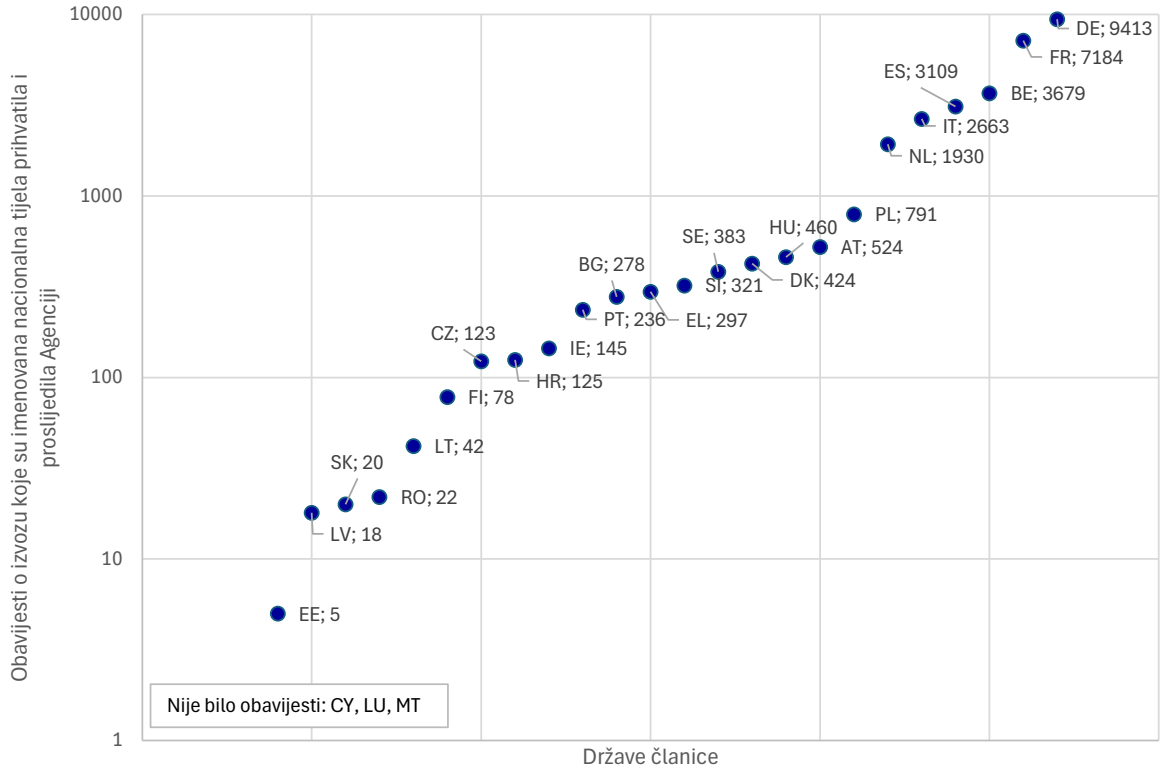
[9] https://echa.europa.eu/hr/advice-to-companies-q-as/pic (Brexit) i https://echa.europa.eu/hr/advice-to-companies-q-as/northern-ireland.

Slika 1. Ukupni broj a) obavijesti o izvozu koje su imenovana nacionalna tijela prihvatila i proslijedila Agenciji i b) zahtjeva za posebni RIN koje su imenovana nacionalna tijela prihvatila po godini

Kao i prethodnim razdobljima, broj obrađenih obavijesti o izvozu znatno se razlikovao među državama članicama (slika 2).

Slika 2. Ukupni broj obavijesti o izvozu koje su imenovana nacionalna tijela prihvatila i proslijedila Agenciji u razdoblju izvješćivanja

U predmetnom razdoblju izvješćivanja 21 država članica obradila je više obavijesti o izvozu nego u prethodnom razdoblju izvješćivanja. Broj obrađenih prijava najviše se povećao u Belgiji (+1660), a slijede Nizozemska (+901), Njemačka (+768) i Španjolska (+726).

Broj zahtjeva za posebni RIN koje su obradile države članice uvelike se razlikovao. Njemačka, Belgija i Francuska i dalje su imale najveći broj prihvaćenih zahtjeva.

4.3 Broj obrazaca obavijesti o izvozu koje je trebalo ponovno podnijeti jer nisu bili ispravno ispunjeni smanjio se, ali je i dalje bio velik.

U razdoblju izvješćivanja države članice zatražile su da se ponovno podnese 3010 obavijesti o izvozu, u usporedbi s 5889 u prethodnom razdoblju i 2904 u prvom razdoblju izvješćivanja. Glavni razlozi bili su nedostavljanje propisanih informacija i problemi sa sigurnosno-tehničkim listom priloženim obavijesti o izvozu.

Agencija je tijekom razdoblja izvješćivanja zatražila da se ponovno podnese 1760 obavijesti o izvozu , što je manje od 2758 obavijesti u prethodnom razdoblju. Kretanje je slično za ponovno podnošenje obavijesti koje su zatražila imenovana nacionalna tijela.

Države članice su u razdoblju izvješćivanja odbile 738 obavijesti o izvozu, što je povećanje u odnosu na 544 u prethodnom razdoblju. Imenovana nacionalna tijela izvijestila su da su glavne poteškoće na koje su izvoznici nailazili bile one koje se odnose na dostupnost oznaka KN ili CUS i informacija koje su izravno povezane s izvozom (kao što su podaci za kontakt uvoznika), u pogledu koje je došlo do malog ili nikakvog poboljšanja, te na predviđenu upotrebu kemikalije u zemlji uvoznici, u pogledu koje je došlo do znatnog poboljšanja.

Do znatnog poboljšanja došlo je i u pogledu prijavljenih poteškoća povezanih sa sažetkom konačne regulatorne mjere i razlozima za njezino donošenje, datumom stupanja na snagu i informacijama o konačnoj regulatornoj mjeri koju je poduzeo EU.

4.4 Povećao se broj obavijesti o izvozu iz trećih zemalja.

Člankom 9. od Agencije se zahtijeva da obavijesti o izvozu koje primi od trećih zemalja unese u svoju bazu podataka, potvrdi primitak obavijesti imenovanom nacionalnom tijelu zemlje izvoznice i dostavi presliku imenovanom nacionalnom tijelu države članice ili država članica koje primaju uvoz.

Agencija je u predmetnom razdoblju izvješćivanja primila 1863 obavijesti od trećih zemalja, što je povećanje u odnosu na 1371 u prethodnom razdoblju. Nakon smanjenja 2020. broj obavijesti se do 2022. više nego udvostručio.

4.5 Izvješćivanje imenovanih nacionalnih tijela o izvozu i uvozu kemikalija postalo je djelotvornije, ali i dalje ima prostora za poboljšanje.

Člankom 10. od izvoznika i uvoznika kemikalija navedenih u Prilogu I. Uredbi zahtijeva se da obavijeste imenovana nacionalna tijela o količinama koje su tijekom prethodne godine izvezli u treće zemlje ili uvezli u njih. Izvoznici moraju imenovanom nacionalnom tijelu dostaviti i imena i adrese svakog uvoznika. Imenovana nacionalna tijela moraju te informacije, na godišnjoj osnovi, dostaviti Agenciji, koja objedinjuje podatke na razini EU-a i objavljuje ih[10].

Iz informacija koje su dostavili Agencija i imenovana nacionalna tijela može se zaključiti da je postupak izvješćivanja iz članka 10. neometano funkcionirao. Sedam država članica izvijestilo je da su izvoznici kasno dostavljali informacije, a njih devet (u usporedbi s pet u prethodnom razdoblju izvješćivanja) da su ih kasno dostavljali uvoznici. Uočeno je više pogrešaka za prijavljene količine, među ostalim i zato što je Agencija poboljšala funkciju izvješćivanja u sustavu ePIC uključivanjem upozorenja o potencijalno pogrešnim količinama. Pripremila je i kontrolni popis za imenovana nacionalna tijela kako bi im pomogla u provjeri izvješća

[10] ECHA, Godišnje izvješćivanje o izvozu i uvozu s prethodnim informiranim pristankom: https://echa.europa.eu/hr/regulations/prior-informed-consent/annual-reporting-on-pic-exports-and-imports.

industrije i sastavljanju objedinjenih nacionalnih izvješća o količini izvezenih i uvezenih kemikalija Međutim, za razliku od prethodnih dvaju razdoblja izvješćivanja, Agencija je primijetila da su neka imenovana nacionalna tijela kasnila s podnošenjem izvješća.

4.6 EU je donio odluke o uvozu pet tvari navedenih u Prilogu III. Roterdamskoj konvenciji.

U skladu s člankom 10. Konvencije stranke su dužne donijeti odluku o uvozu za svaku novu kemikaliju navedenu u Dodatku III. i dostaviti je Tajništvu. U skladu s člankom 13. Uredbe o prethodnom informiranom pristanku odluke EU-a o uvozu donose se provedbenim aktom Komisije koji se dostavlja na mišljenje Odboru za Uredbu REACH u skladu sa savjetodavnim postupkom.

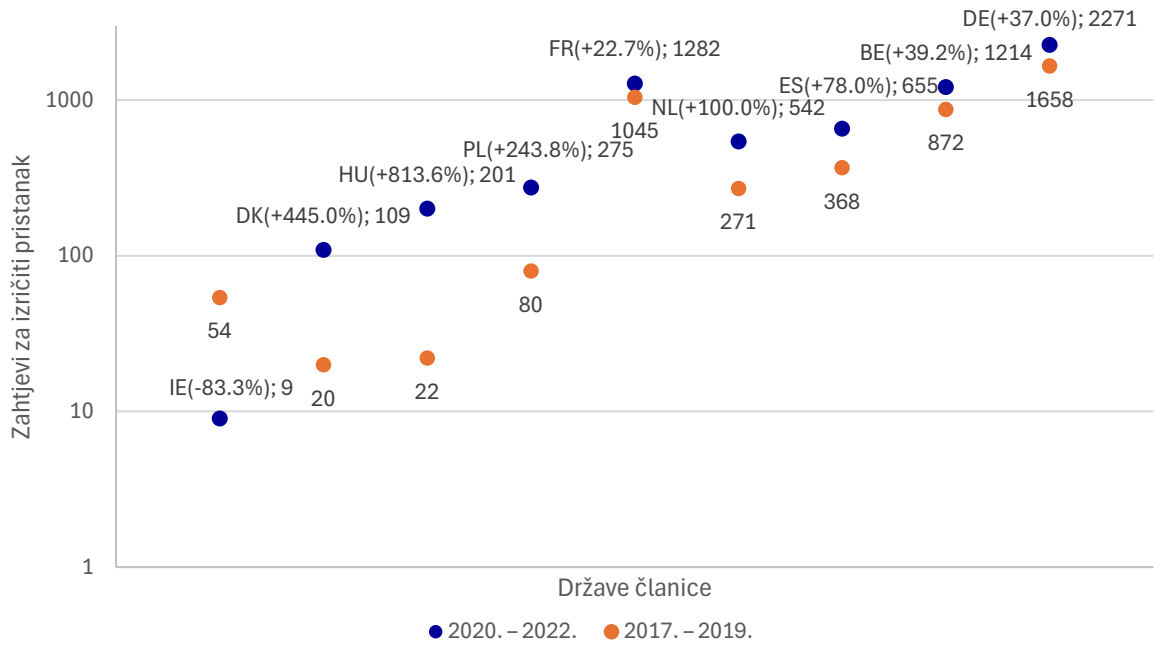
U razdoblju izvješćivanja Komisija je donijela jednu provedbenu odluku, kojom su donesene nove odluke o uvozu za dvije tvari, a odluke o tri druge tvari su izmijenjene.

4.7 Stopa odgovora trećih zemalja na zahtjeve za izričiti pristanak i dalje je niska, ali se povećava, a poboljšani sustavi i dobra koordinacija između Agencije i imenovanih nacionalnih tijela imali su pozitivan učinak.

Člankom 14. zahtijeva se izričit pristanak zemlje uvoznice prije izvoza kemikalija navedenih u dijelovima 2. ili 3. Priloga I. Međutim, imenovano nacionalno tijelo izvoznika može odlučiti, ovisno o slučaju i uz savjetovanje s Komisijom, odustati od tog zahtjeva ako se kemikalija navedena u dijelu 2. izvozi u zemlju OECD-a ili ako zemlja uvoznica ne odgovori u roku od 60 dana, pod uvjetom da su ispunjeni određeni uvjeti.

U predmetnom razdoblju izvješćivanja 19 država članica postupalo je sa zahtjevima za izričiti pristanak, pri čemu ih je obradilo ukupno 7233, što je povećanje u odnosu na 5058 takva zahtjeva u prethodnom razdoblju i 3362 takva zahtjeva u prvom razdoblju izvješćivanja. Broj obrađenih zahtjeva bio je veći nego u prethodnom razdoblju u 13 država članica (slika 3).

Slika 3. Broj zahtjeva za izričiti pristanak koje su obradile države članice u kojima je zabilježena najveća promjena (promjena u postotku prikazana je u zagradama) u predmetnom razdoblju u usporedbi s prethodnim razdobljem.

Deset država članica izvijestilo je o poteškoćama u provedbi postupka izričitog pristanka, odnosno tri više nego u prethodnom razdoblju izvješćivanja. Komunikacija s imenovanim nacionalnim tijelima zemalja uvoznica i dalje je bila najveći problem. Od 7233 zahtjeva za izričiti pristanak, odgovoreno je na njih 58 %, što je nešto više od 54 % u prethodnom razdoblju.

Kao i u prethodnim razdobljima, Agencija je smatrala da taj proces dobro funkcionira i da je suradnja djelotvorna. Prema povratnim informacijama imenovanih nacionalnih tijela, najviše problema pri tumačenju odgovora stvaraju utvrđivanje razdoblja valjanosti i neka posebna ograničenja (tj. specifičnost RIN-a, specifičnost izvoznika).

Jedanaest država članica, u usporedbi s osam u prethodnom razdoblju i šest u prvom razdoblju izvješćivanja, moralo je odlučiti je li za izvoz kemikalija navedenih u dijelu 2. Priloga I. u zemlje OECD-a potreban izričit pristanak. Nijedna država članica nije izvijestila o poteškoćama u donošenju te odluke.

Zahtjeve za odustajanje od zahtjeva za obavješćivanje u skladu s člankom 14. stavkom 7. dobilo je 15 država članica, što je povećanje u odnosu na 13 takvih zahtjeva u prethodnom razdoblju i 11 takvih zahtjeva u prvom razdoblju izvješćivanja. Broj zahtjeva za odustajanje od zahtjeva za obavješćivanje povećao se s 571 u prethodnom razdoblju na 1328 u predmetnom razdoblju. Samo je jedna država članica izvijestila o poteškoćama u provedbi postupka odustajanja.

Komisija je smatrala da postupak odustajanja općenito neometano funkcionira i ocijenila je da je suradnja s imenovanim nacionalnim tijelima pozitivna. Agencija je smatrala i da taj postupak općenito dobro funkcionira te da su otklonjene određene neučinkovitosti prijavljene u prethodnim razdobljima.

Deset država članica izvijestilo je o slučajevima u kojima je dopušten nastavak izvoza dok se čekalo na odgovor na zahtjev za izričit pristanak u skladu s člankom 14. stavkom 8. Takvih slučajeva ukupno je bilo 181 u usporedbi s 569 u prethodnom razdoblju izvješćivanja. Agencija nije izvijestila o poteškoćama, što je znatno poboljšanje u odnosu na prethodno razdoblje. To je uglavnom posljedica poboljšanja funkcionalnosti sustava ePIC.

4.8 Bilo je manje slučajeva neusklađenosti s propisanim informacijama za izvezene kemikalije.

U članku 17. navodi se da izvezene kemikalije moraju biti pakirane i označene u skladu s relevantnim odredbama EU-a, osim ako zemlja uvoznica ne zatraži drukčije. Sigurnosno-tehnički list u skladu s Prilogom II. Uredbi REACH mora se poslati svakom uvozniku zajedno s izvezenom kemikalijom.

Samo su tri države članice izvijestile o problemima s usklađenosti informacija koje se moraju poslati uz izvezene kemikalije u odnosu na njih šest u prethodnom razdoblju.

4.9 Sve države članice imaju sustave kontrole i provedbe, ali manji broj država članica izvijestio je o tome da ima provedbenu strategiju.

Sve države članice imenovale su tijela odgovorna za provedbu Uredbe u vezi s kontrolom uvoza i izvoza kemikalija navedenih u Prilogu I. u skladu s člankom 18. U svim državama članicama osim u jednoj to obuhvaća carinsku inspekciju, a u većini država članica i inspekciju zaštite okoliša/zdravstvenu inspekciju.

Dvanaest država članica ima provedbenu strategiju, što je smanjenje u odnosu na 16 država članica u prethodnom razdoblju. Razlog za to u n nekim državama članicama je to što je provedba već bila uspostavljena i nije bilo potrebe za daljnjim mjerama. Dvanaest država članica organizira redovito osposobljavanje inspektora, a neke u opće osposobljavanje o zakonodavstvu o kemikalijama uključuju Uredbu o prethodnom informiranom pristanku kao

povremenu temu. Redovito osposobljavanje općenito se smanjilo, a nekoliko država članica prvi je put navelo da nije provedeno nijedno osposobljavanje zbog nedostatka ljudskih resursa ili financijskih sredstava.

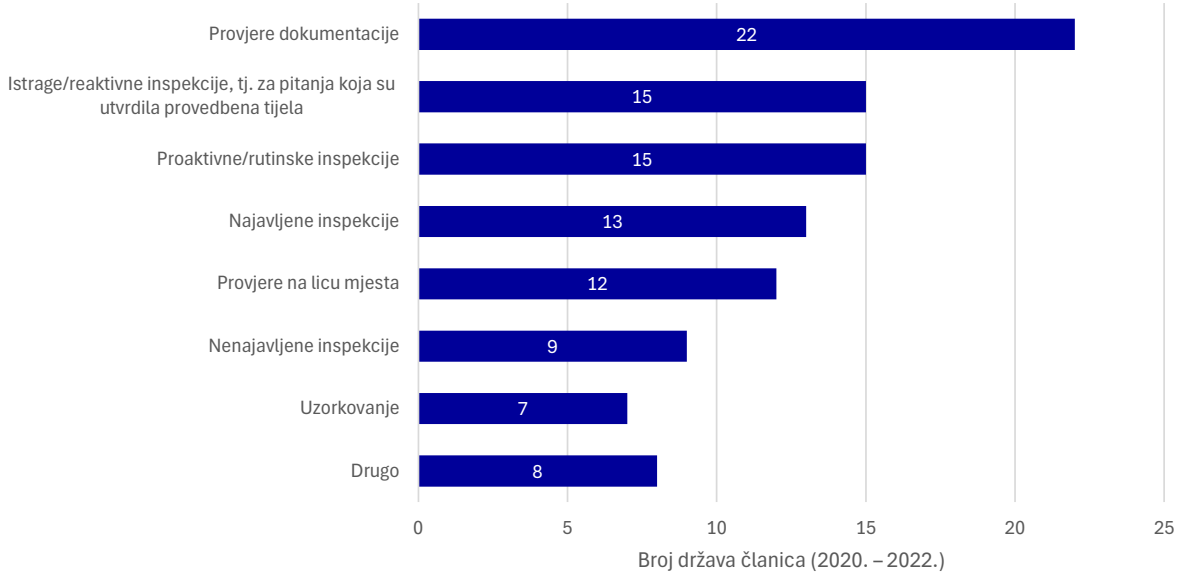
Sedamnaest država članica izvijestilo je da su u predmetnom razdoblju provele kontrole izvoza, a 12 država članica da su provele kontrole uvoza. Kao i u prethodnim razdobljima, otkriveno je nekoliko povreda. Povratne informacije imenovanih nacionalnih tijela o aktivnostima Foruma uglavnom su bile pozitivne.

Broj država članica koje navode da provedbena tijela imaju dostatna sredstva za ispunjavanje svojih obveza na temelju Uredbe smanjio se s 15 u prethodnom razdoblju na 12 u predmetnom razdoblju. Deset država članica, u usporedbi s osam u prethodnom razdoblju, navelo je da nemaju dostatne financijske i/ili ljudske resurse.

4.10 Iako su se provedbene aktivnosti povećale u nekim državama članicama, izrečeno je manje sankcija za povrede.

Uglavnom su se provodile iste vrste provedbenih aktivnosti kao u prethodnom razdoblju (slika 4). Međutim, provjere dokumentacije obavljale su još četiri države članice (80 %), a još tri države članice provodile su proaktivne/rutinske inspekcije. Više od polovine država članica provelo je istrage ili reaktivne ili proaktivne inspekcije, a nešto manje od polovine izvijestilo je da su provodile inspekcije ili provjere na licu mjesta.

Slika 4. Provedbene aktivnosti provedene u državama članicama

U razdoblju izvješćivanja provedeno je ukupno 93 691 kontrola izvoza, što je povećanje u odnosu na 9132 takvih kontrola u prethodnom razdoblju i 6474 takvih kontrola u prvom razdoblju izvješćivanja. To znatno povećanje uglavnom je posljedica pregleda dokumentacije koje je provela Bugarska (40 425) i neodređenih kontrola u Španjolskoj (42 168) (tablica 1). Kad je riječ o uvozu, provedeno je 60 421 kontrola, što je povećanje s 1463 takvih kontrola u prethodnom razdoblju i 1941 takvih kontrola u prvom razdoblju izvješćivanja. To veliko povećanje uglavnom je posljedica kontrola koje je provela Španjolska (58 177). Većina kontrola i dalje su carinske kontrole.

Tablica 1. Ukupni broj službenih kontrola izvoza i uvoza koje uključuju provjere u skladu s Uredbom o prethodnom informiranom pristanku u razdoblju izvješćivanja (podaci za prethodno razdoblje navedeni su u zagradama)

	Kontrole koje su provela carinska tijela	Kontrole koje su proveli inspektori	Kontrole koje su proveli drugi subjekti
Službene kontrole izvoza	93 308 (8599)	383 (526)	0 (7)
Službene kontrole uvoza	59 299 (237)	1082 (1193)	40 (33)

Sedam država članica, u usporedbi s pet u prethodnom i tri u prvom razdoblju izvješćivanja, izvijestilo je da su carinskim kontrolama utvrdile povrede, ali da ih je bilo vrlo malo (otprilike 0,3 %) [11]. Kao i u prethodnom razdoblju izvješćivanja, šest država članica (u usporedbi s devet u prvom razdoblju izvješćivanja) utvrdilo je povrede tijekom kontrola koje su proveli inspektori. Postotak povreda veći je nego za carinske kontrole (otprilike 5,4 %[12]).

Većina povreda koje su utvrdila carinska tijela odnosila se na nepravilno ispunjen okvir 44 jedinstvene carinske deklaracije (60 povreda) i nepostojanje RIN-a (46 povreda). Većina povreda koje su utvrdili inspektori odnosila se na dostavljanje sigurnosno-tehničkog lista (35 povreda) i nepostojanje obavijesti o izvozu kemikalije (20 povreda)

U ovom su razdoblju izvješćivanja za 13 povreda u trima državama članicama izrečene sankcije, u usporedbi s 29 povreda u trima državama članicama u prethodnom razdoblju i 13 povreda u četiri države članice u prvom razdoblju.

4.11 Tehnička pomoć Agencije i dalje se smatra velikim doprinosom.

Agencija je sudjelovala u aktivnostima suradnje, uključujući tri regionalne radionice za poboljšanje kapaciteta stranaka Roterdamske konvencije, dva internetska seminara i radionicu koju je organizirala Konvencija za podršku raznim regijama. Agencija je pružila potporu i zemljama kandidatkinjama, putem Instrumenta pretpristupne pomoći EU-a, kako bi povećala njihove kapacitete za upravljanje kemikalijama. Nijedna država članica nije sudjelovala u aktivnostima suradnje u ovom razdoblju izvješćivanja.

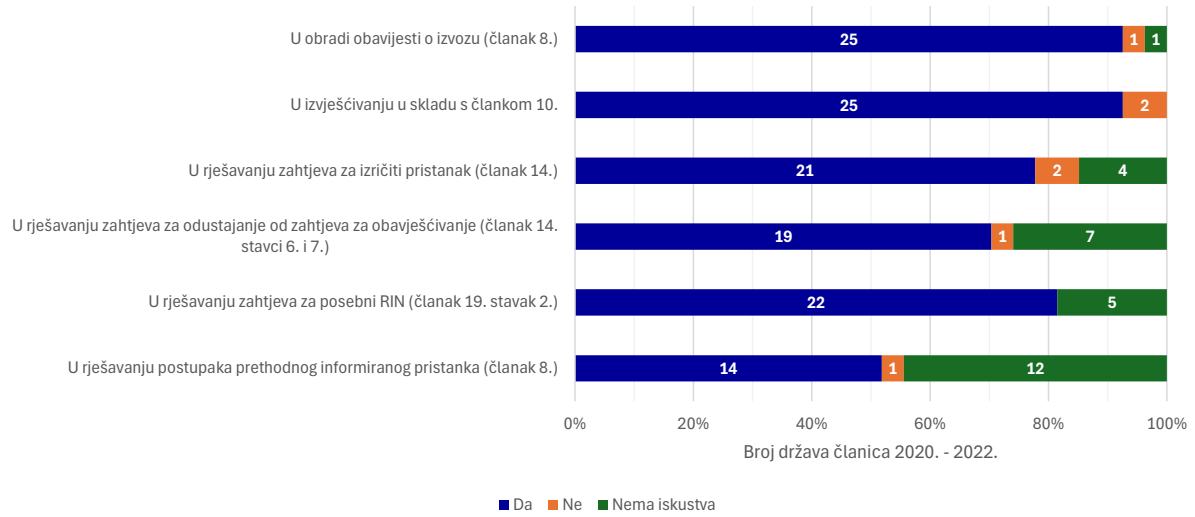
4.12 Korisnici sustava ePIC općenito su smatrali da je IT alat jednostavniji za korištenje i koristan za njihov rad.

Agencija je razvila i održava sustav ePIC, IT alat kojim se koriste sva relevantna tijela, uključujući provedbena tijela i carinska tijela, te izvoznici i uvoznici. Broj korisnika sustava ePIC iz industrije udvostručio se od prethodnog razdoblja te oni čine 91 % korisnika.

Zbog novih značajki dodanih sustavu ePIC u tom se razdoblju skratilo vrijeme obrade, postupci su postali učinkovitiji te se poboljšala sljedivosti predmeta te dosljednost i pouzdanost podataka. Imenovana nacionalna tijela općenito su ocijenila da je sustav ePIC jednostavan za korištenje i koristan u obavljanju njihovih glavnih zadaća te da je poboljšan u odnosu na prethodno razdoblje (slika 5).

[11] Zbog mogućih preklapanja kontrola izvoza i uvoza, to je samo indikativna brojka za usporedbu.

Slika 5. Je li sustav ePIC jednostavan za upotrebu za imenovana nacionalna tijela?

I imenovana nacionalna tijela i Agencija izvijestili su o uglavnom pozitivnim povratnim informacijama industrije o sustavu ePIC. U studiji o upotrebljivosti koju je Agencija pokrenula krajem 2022. izrađen je niz prijedloga za poboljšanje, od kojih su neki bili prioritet za provedbu, a više ih je planirano za kasniju fazu.

4.13 Informacije i podaci o provedbi Uredbe o prethodnom informiranom pristanku postali su dostupniji.

Poboljšana platforma za prenošenje prethodnih informiranih pristanka puštena je u rad u studenom 2022. kako bi se osiguralo učinkovito prenošenje podataka o tim pristancima i bolja integracija s platformom Agencije za prenošenje informacija u skladu s više propisa. U prosincu 2022. dodane su informacije o odgovorima EU-a za uvoz na temelju Roterdamske konvencije[12].

Agencija je objavila tri izvješća o trgovini za 2019., 2020. i 2021. u skladu s člankom 10., dva izvješća o razmjeni informacija za razdoblje 2018. – 2019. i razdoblje 2020. – 2021. u skladu s člankom 20.[13] te izvješće o provedbi Uredbe za razdoblje 2020. – 2022. u skladu s člankom 22.[14]

5 ZAKLJUČCI

Uredbom o prethodnom informiranom pristanku Roterdamska konvencija prenosi se u pravo EU-a. Ima iste ciljeve, ali nadilazi odredbe Konvencije kako bi se ponudila veća razina zaštite, posebno zemljama u razvoju i zemljama s gospodarstvom u tranziciji.

Ovo izvješće pokazuje da postupci utvrđeni Uredbom o prethodnom informiranom pristanku i njihova provedba uredno funkcioniraju, posebno zahvaljujući djelotvornoj koordinaciji i suradnji između imenovanih nacionalnih tijela, ECHA-e i Komisije u pitanjima internih zadaća EU-a i u međunarodnom radu. To je bilo ključno za postizanje ciljeva Uredbe.

Postupkom obavješćivanja o izvozu osigurava se da zemlje uvoznice dobiju važne informacije o kemikalijama i njihovu izvozu. Godišnje se podnese više od 10 000 obavijesti o izvozu, što jasno ukazuje na razmjere te razmjene informacija. To Agenciji i imenovanim nacionalnim tijelima stvara veliko radno opterećenje, za koje je potreban dovoljan broj odgovarajućeg osoblja. Važnu ulogu u tom pogledu ima učinkovitost IT aplikacije „ePIC”, koju razvija i

[12] https://echa.europa.eu/hr/eu-import-responses-under-the-rotterdam-convention.

[13] https://echa.europa.eu/regulations/prior-informed-consent-regulation/reporting-on-information-exchange.

[14] https://echa.europa.eu/hr/reports-on-the-operation-of-pic-regulation.

održava Agencija.

Primjena postupka izričitog pristanka kao standardnog postupka za izvoz mnogih kemikalija, koja nadilazi Konvenciju, dovela je do 7233 zahtjeva za izričiti pristanak poslanih zemljama uvoznicama u razdoblju izvješćivanja. Velik broj zahtjeva stvorio je poteškoće za mnoge zemlje uvoznice, pri čemu na 42 % zahtjeva nije dobiven odgovor.

Izvoznici kemikalija na koje se primjenjuje Uredba o prethodnom informiranom pristanku općenito su bili upoznati sa svojim obvezama i mogli su ih ispuniti. Imenovana nacionalna tijela i Agencija pružili su potrebnu pomoć kako bi broj povreda ostao malen. Iako su carinska tijela provela velik broj kontrola izvoza (93 308) i uvoza (59 299), stopa povreda bila je vrlo niska i iznosila je otprilike 0,3 %. Za kontrole koje su provodili inspektori, stopa je bila nešto viša i iznosila je otprilike 5,4 %.

Općenito, iako su države članice mogle ispuniti svoje obveze, ponekad su se teško nosile s velikim brojem obavijesti o izvozu na kraju svake godine i s tim da obveze ispune u roku. Rad Agencije bio je u potpunosti u skladu sa zahtjevima iz Uredbe o prethodnom informiranom pristanku i ključan za neometanu provedbu postupaka. Komisija je u razdoblju izvješćivanja ispunila svoje obveze iz Uredbe o prethodnom informiranom pristanku donošenjem dviju delegiranih uredbi kojima je 48 kemikalija dodano u Prilog I. i jedne provedbene odluke o odlukama EU-a o uvozu. Osim toga, Komisija je koordinirala doprinos EU-a međunarodnom radu i predstavljala EU na Konvenciji.